

Afdelingsbrochure Materniteit (route 194)

Studenteninformatie

Beste student

Binnenkort start jouw stage in ons ziekenhuis. In deze brochure vind je reeds wat praktische en nuttige informatie over de dienst waar je zal werken.

Echter, heb je na het lezen nog vragen? Aarzel niet om ons te contacteren via: mentoren.materniteitverloskwartier@hhleuven.be

Wij wensen je alvast, namens het voltallige vroedvrouwenteam, een aangename en leerrijke stage toe.

Veel succes!

Inhoudstafel

Inhoudstafel	3
1. Inleiding	4
2. Voorstelling van de afdeling	5
2.1. Schematische voorstelling van de dienst.....	5
2.2. Team.....	8
2.3. Patiëntprofiel	10
3. Taakinhoud en taakverdeling	11
3.1 Dagindeling	11
3.2 Specifieke zorgen per bevallingsdag.....	11
Dag 0	12
Dag 1	13
Dag 2	14
Dag 3	14
Dag 4	15
4. Specifieke aandachtspunten op de afdeling	16
4.1 Algemeen.....	16
4.2 Begeleiding van de familie.....	17
4.3 Observatie en rapportage	17
5. Verwachtingen en doelstellingen van jou op de materniteit	18
5.1 Algemene verwachtingen.....	18
5.2 Doelstellingen gericht op integratie in het verpleegmilieu	19
5.3 Doelstellingen gericht op begeleiding en vooruitgang.....	21
6. Eerste stagedag	22
7. Notities	23

1. Inleiding

Als student-vroedvrouw heten we je van harte welkom op de afdeling materniteit. Je zal tijdens je stage leren omgaan met kraamvrouwen en pasgeborenen: hoe hen te verzorgen, helpen bij borstvoeding, correcte informatie te geven. Kortom: hen klaar stomen voor de terugkeer naar huis. We trachten steeds een veilige omgeving voor ouder en kind te creëren. Een goede observatie, adequate communicatie en kwalitatieve verzorging zijn hierbij van uitermate groot belang.

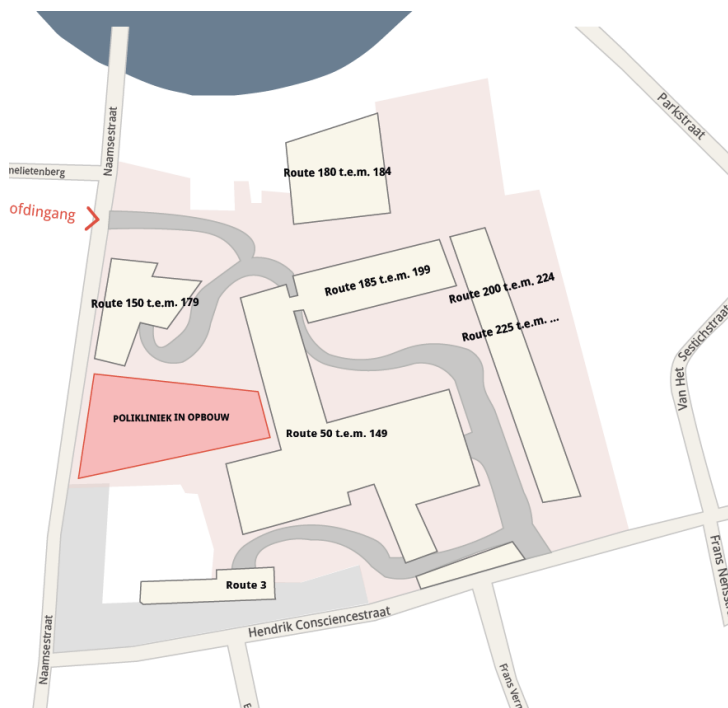
We verwachten dan ook van jou als student dat je:

- een groot verantwoordelijkheidsgevoel aan de dag legt
- zeer stipt werkt
- nauwkeurig bent in de toegewezen zorgen
- een grote interesse toont
- de regels rond hygiëne en steriliteit strikt naleeft
- het beroepsgeheim respecteert

Het is onmogelijk om vanaf de eerste stagedag zelfstandig te werken. Deze brochure geeft je reeds een eerste inkijk op de afdeling maar is niet allesomvattend. Daarom staan de vroedvrouwen, hoofdvroedvrouw, artsen en logistiek medewerkers je graag bij indien je hulp of uitleg nodig hebt. Durf hier gerust naar vragen, dit kan je groeiproces enkel ten goede komen.

2. Voorstelling van de afdeling

Het ziekenhuis is gelegen op de Naamsestraat 105, 3000 Leuven. Er zijn twee ingangen: via de Naamsestraat of via de Hendrik Consciencestraat. De materniteit bevindt zich in het grijze gebouw, boven het onthaal op de vierde verdieping.

Je kan ons bereiken met het openbaar vervoer: lijnbussen met nummer 2, 18 en 337 vertrekken aan het station en rijden via het Rector De Somerplein naar de Naamsestraat. Indien je met de wagen komt, kan je deze in de ondergrondse parking voor het ziekenhuis parkeren, deze is betalend. Voor fietsers is een fietsenstalling voorzien.

Samen met de gynaecologen mogen we jaarlijks ongeveer 1350 baby's verwelkomen. Zo nodig kunnen we ook rekenen op de hulp van een groot team aan pediaters en anesthesisten.

2.1. Schematische voorstelling van de dienst

413		414	
412		415	
411		416	
410		417	
409		418	
408		419	
407		420 Berging	
406		421	
405		422	
404		Keuken	
403		Open- gesloten wacht	
402		Melkkeuken	
401/2		Spoelruimte	
401/1		Inkomhal	Liften
	Toilet personeel	Toilet bezoekers	Traphal

De materniteit bestaat uit één tweepersoonskamer en 20 éénpersoonskamers.

- In de **éénpersoonskamers** is er de mogelijkheid om de partner te laten overnachten. Hiervoor is een zetelbed geïnstalleerd en wordt er 's morgens voor een ontbijt gezorgd, indien de partner is blijven overnachten.
- Op de **tweepersoonskamer** mag de partner niet blijven overnachten
- **Wacht:**
 - Open wacht: hier hangt een groot bord met info voor studenten en bijscholingen, printer, verloren voorwerpen,...
 - Gesloten wacht: liggen de patiëntendossiers, verzorgingsmateriaal, medicatie,... Hier gebeurt ook de briefing. Dit is ook de behandelruimte voor baby's bij aspiratie, maagspoeling en bloedafname
- **Keuken:** De koffiepauze voor personeel en studenten wordt in de keuken genomen. Voor alle anderen is de keuken niet toegelaten.
- **Spoelruimte:** mede opbergplaats voor huishoudelijk materiaal, spoelkannen en waskommen.
- **Berging:** ligt alles wat betreft linnen, materiaalkar, rolstoelen, infuusstaanders,...
- **Melkkeuken:** is de plaats waar alle voeding voor de pasgeborenen bewaard wordt, zowel moedermelk als flesvoeding. Speciale voedingen die nog bereid dienen te worden, maakt men in de melkkeuken op de vijfde verdieping.
- **De N*-afdeling** (neonatale zorgenheid), ligt op de 5de verdieping. De afdeling zelf is alleen toegankelijk voor gespecialiseerd verpleegkundig- en vroedkundig personeel, het medisch neonatologisch team, het medisch verloskundig team, ander medisch personeel, personeel van de technische diensten, onderhoudsdiensten en ouders: m.a.w. al diegenen die noodzakelijk zijn voor een goede verpleging en verzorging van de risico neonaat.

De aanwezigheid wordt gemeld. De toegang is voorzien voor de ouders van de neonat en voor bezoekers in samenspraak en volgens

regelement van de dienst. Toegang tot de dienst neonatologie gebeurt enkel na goede handhygiëne volgens regelement.

2.2. Team

Hoofdvroedvrouw: Marie Simonart

Adjunct-hoofdvroedvrouw: Hella Willems

Gynaecologen

- Dr. Roland Van Dijck (medisch diensthoofd)
- Dr. Veronique Deyaert
- Dr. Annelies Joos
- Dr. Katrien Putseys
- Dr. John Koninckx
- Dr. Mieke Vandecasteele

Pediaters en neonatologen:

- Dr. Inge Van Wambeke (medisch diensthoofd)
- Dr. Els Deloof
- Dr. Grace Tan
- Dr. Lien Lepère
- Dr. Kaatje Van Aerschot
- Dr. Stéphanie De Rechter
- Dr. Benedicte Eneman
- Dr. Julie Vanbekbergen

Anesthesisten:

- Dr. Guy Swinnen (medisch diensthoofd)
- Dr. Luc Neyens
- Dr. Heidi Weyns
- Dr. Dirk Van der Donckt
- Dr. Johan De Smet
- Dr. Tom Van Severen
- Dr. Anouschka Vandoorne
- Dr. Liesbeth Spincemaille
- Dr. Melissa Esteves
- Dr. Peter Hulsbosch
- Dr. Lotte Hendrix

Stagementoren:

- Elke Eerdeken
- Nadia Hansoul
- Kris Torbeyns
- Sanne Thomas
- Maai Vandenplas
- Hella Willems
- Stephanie Druyts
- Lore Vrebos

Parelcoach: Stefanie Hendrickx

Andere medewerkers:

- Logistiek medewerkers
- Huisartsen
- Sociale dienst
- Kinesiste: Elke Tweepenninckx
- Onderhoudsploeg
- Pastorale werking

2.3. Patiëntprofiel

Het grootste deel van onze patiëntenpopulatie bestaat uit bevallen mama's met hun baby. Echter, in sommige gevallen wordt hier van afgeweken en kan je ook de volgende patiënten bij ons terugvinden op de materniteit:

- Zwangeren ter observatie indien er niet voldoende plaats meer is op het verloskwartier
- Heropname postpartum: vb. hyperbilirubinemie, mastitis, hemorragie na ontslag, ...
- Gynaecologiepatiënten: v.b vaginale hysterectomie, laparoscopische adnexectomie, cystectomie, ...
- Opnames daghospitaal

3. Taakhoud en taakverdeling

3.1 Dagindeling

04u00-07u00	Uitvoeren van geplande bloedafnames.
07u00-07u15	Briefing van de nacht naar de vroege shift
07u15-einde shift	Ochtendverzorging mama en baby + administratie
08u00	Opdiene ontbijt
11u50	Opdiene middagmaal
12u00-12u45	Middagpauze
13u54	Bedside briefing van vroege naar late shift
13u30-einde shift	Opvolgen voedingen baby + nazicht mama DO + administratie
17u00	Opdiene avondmaal + avondpauze
18u00	Avondverzorging mama en baby
21u45-22u00	Briefing van late shift naar nacht

Middag- en avondpauze wordt steeds genomen in overleg met de vroedvrouwen. Maaltijden kan je verkrijgen in de cafetaria aan personeelsprijzen. Soep is steeds gratis. Eten doe je steeds in de cafetaria.

3.2 Specifieke zorgen per bevallingsdag

Er wordt steeds een onderscheid gemaakt tussen primipara, multipara en mama's die een sectio gehad hebben. Multipara worden ontslagen op dag twee. Voor primipara is dit op dag drie. Bij een sectio gaan mama's dag vier naar huis. Dit wordt uiteraard individueel bekeken per patiënt en kan verlengd worden indien nodig.

De verdere opvolging van mama en baby gebeurt door de zelfstandige vroedvrouw aan huis. Zij kan ook, indien de ouders naar huis gaan vooraleer de baby 72u oud is, thuis de Guthrietest afnemen.

Op de materniteit krijgen ouders een kraamtijdboekje waar basisinformatie omtrent de zwangerschap en bevalling in staat. Ook het verloop van het postpartum kan hierin opgevolgd worden voor de baby: gewicht, luiers, voedingen,... . Zo kan ook de vroedvrouw thuis op een snelle manier een beeld krijgen van het verblijf in het ziekenhuis.

Hieronder staat een opsomming welke zorgen tijdens welke shift dienen te gebeuren. Bekijk ook zeker onze uitgebreide procedure hierover.

Dag 0

	Ochtend	Avond
Mama	<ul style="list-style-type: none"> - Vitale parameters controleren (bloeddruk + temperatuur) - Verloskundige parameters controleren (baarmoederinvolutie voelen, lochia beoordelen, episiotomie/ruptuur nakijken) - Pijnstilling geven - Hulp bij eerste toiletbezoek en installatie zelfspoelsysteem - Hulp bij BV/FV - Informatie geven - Bij sectio: KVVVS 	- Idem ochtend
Baby	<ul style="list-style-type: none"> - Verluieren - Temperatuur, kleur, alertheid opvolgen -Navelstomp verzorgen -Opvolging BV/FV 	- Idem ochtend

Dag 1

	Ochtend	Avond
Mama	<ul style="list-style-type: none">- Vitale parameters- Verloskundige parameters- Pijnstilling geven- Hulp bij BV/FV- Informatie geven- Indien sectio:<ul style="list-style-type: none">• bedbad/douche• blaassonde uitdoen• hulp bij eerste toiletbezoek en installatie zelfspoelsysteem	<ul style="list-style-type: none">- Idem ochtend
Baby	<ul style="list-style-type: none">- Demobad (NIET bij sectio, wel oprissen gezicht en stuit)- Opvolging luiers, temperatuur, voedingen, kleur, alertheid en navelstomp- Massimo indien 24u oud	<ul style="list-style-type: none">- Idem ochtend (zonder demobad)

Dag 2

	Ochtend	Avond
Mama	<ul style="list-style-type: none"> - Vitale parameters - Verloskundige parameters - Pijnstilling geven - Informatie geven - Multipara: ontslag 	<ul style="list-style-type: none"> - Verloskundige parameters - Pijnstilling geven - Informatie geven
Baby	<ul style="list-style-type: none"> - Primi-en multipara: badje door ouders - Sectio: Demobadje - Opvolging luiers, temperatuur, voedingen, kleur, alertheid, navelstomp - Start Vitamine D - Afknippen navelklem indien navel droog - Bilicheck 	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolging luiers, temperatuur en voedingen

Dag 3

	Ochtend	Avond
Mama	<ul style="list-style-type: none"> - Vitale parameters - Verloskundige parameters - Pijnstilling geven - Informatie geven - Primipara: ontslag 	<ul style="list-style-type: none"> - Verloskundige parameters - Pijnstilling geven - Informatie geven
Baby	<ul style="list-style-type: none"> - Primipara: badje door ouders - Sectio: badje door ouders onder toezicht - Opvolging luiers, temperatuur, voedingen, kleur, alertheid, navelstomp - Bilicheck - Indien baby 72u: Guthrietest 	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolging luiers, temperatuur, voedingen

Dag 4

	Ochtend	Avond
Mama	- Vitale parameters - Verloskundige parameters - Pijnstilling geven - Informatie geven - Sectio: ontslag	- Pijnstilling geven - Informatie geven
Baby	- Badje door ouders zelf - Opvolging luiers, temperatuur, voedingen, kleur, alertheid en navelstomp - Indien baby 72u: Guthrietest	- Opvolging luiers, temperatuur, voedingen

Buiten de totaalzorg van de patiënten zijn er nog vele andere taken waarvoor het team verantwoordelijk is. Deze taken zijn voor jou, als student, ook een leerervaring:

- uitpakken en wegbergen van de geleverde medicatie onder toezicht van het personeel
- orde in de spoelruimte, keuken, wacht, gang, ...
- leegmaken en terug in orde brengen van de kamers na ontslag
- zorg voor apparatuur en materiaal
- onderhoud en aanvulling van de kasten in de wacht en verzorgingskarren
- maaltijden bedelen
- vuilzakjes verzorgingskamer legen

OPMERKING

Alle observaties dienen genoteerd te worden in het moeder- of babydossier. Alle observaties die je doet, rapporteer je mondeling aan de vroedvrouw die verantwoordelijk is voor de patiënt bij wie je de observatie deed.

4. Specifieke aandachtspunten op de afdeling

4.1 Algemeen

- Je werkt altijd onder toezicht van een gediplomeerd vroedvrouw.
- Heb aandacht voor handhygiëne en steriliteit.
- Hanteer het beroepsgeheim.
- Zoek zelf zoveel mogelijk leermomenten.
- Er wordt nergens binnen het ziekenhuis gerookt, enkel op de daarop voorziene plaatsen.
- Dien nooit op eigen initiatief medicatie toe.
- Respecteer de bezoekenregeling.
- Bij prikongeval: verwittig de hoofdvroedvrouw of de verantwoordelijke van de dag.
- Bij ziekte of afwezigheid: verwittig de dienst en school.
- Geen handelingen stellen zonder begeleiding of overleg. Ga niet te ver in zelfstandigheid en communiceer voldoende.
- Elke patiënt (dus ook de baby's) krijgen een identificatiebandje.
- Let op de diëten (bv. sectiopatiënt, vegetarisch, ...)
- Bedpannen dienen correct uitgewassen te worden in de spoelruimte.
- Was ijszakken en bepaalde andere materialen correct uit en ontsmet.
- Heb ook aandacht voor logistieke taken.

4.2 Begeleiding van de familie

- Indien familie iets komt vragen over de gezondheidstoestand van een patiënt, verwijst je deze door naar de verantwoordelijke vroedvrouw. Dit geldt ook in het geval de baby op N* verblijft of getransfereerd is naar een ander ziekenhuis.
- Diagnoses worden enkel door de behandelende arts meegedeeld aan de patiënt.
- Neem kennis van de borstvoedingsprocedure voor adequaat borstvoedingsbeleid.
- Wees steeds vriendelijk en beleefd.
- Grijp ook hier elk leermoment over begeleiding van ouders en familie.

4.3 Observatie en rapportage

- Rapporteer steeds afwijkende waarden aan de verantwoordelijke vroedvrouw.
- Inkijken van het medisch dossier kan, mits overleg met de vroedvrouw.
- Noteer steeds alle genomen parameters in het dossier, vergezeld van een beknopt verslag.

5. Verwachtingen en doelstellingen van jou op de materniteit

5.1 Algemene verwachtingen

- Leren dat orde en organisatie een must zijn op de afdeling.
- Leren zich te oriënteren binnen de afdeling en het ziekenhuis.
- Verruimen van theoretische en praktische kennis.
- Leren informatie vragen en opzoeken bij niet gekende situaties, problemen en zorgtoediening.
- Rekening houden met gegeven aanwijzingen en opgedane ervaringen.
- Spontaan hulp bieden en initiatief nemen.
- Leren persoonlijke bevindingen weer te geven.
- Hoffelijk en vriendelijk zijn in de omgang met personeel, ouders en baby's.
- Leren kritiek te aanvaarden, verwerken en er iets mee doen (positieve kritische ingesteldheid).
- Leren spontaan en beleefd te zijn, kent zijn/haar plaats in het team. Kunnen communiceren met het team.
- Eigen leerproces in handen kunnen nemen, stage doelstellingen en leerdoelen aanbieden en feedback vragen.
- Opmerkingen kunnen maken, interesse en enthousiasme tonen, initiatief en verantwoordelijkheid voor bepaalde taken nemen.
- Directe feedback vragen onmiddellijk na de verzorging aan de vroedvrouw die je begeleidt. Je rapporteert dit op je bijsturingsfiche en laat die aftekenen. Feedback is steeds constructief bedoeld. Dus ook noteren als er aan je beroepsattitude, vaardigheden of communicatie moet gewerkt worden.
- De infrastructuur en de communicatiemiddelen van de materniteit kennen en kunnen gebruiken.
- De kamers kunnen opruimen en gebruiksklaar zetten.
- Een spontaan gesprek kunnen voeren met de ouders.
- Informatie kunnen geven aan de toekomstige ouders over hun eigen handelen.

- De standaardprocedures die op de afdeling ter beschikking zijn, kunnen raadplegen en hierover meer informatie verwerven door overleg.
- Aandacht hebben voor het economisch verantwoord gebruik van materialen.
- De partner kunnen betrekken in het gebeuren.
- Meehelpen met logistieke taken (opdekken, afdekken, kamers klaarzetten,...).
- Aangeleerde theorie en technieken op een correcte manier kunnen toepassen.
- Bij problemen: contact opnemen met de hoofdvroedvrouw of verantwoordelijke voor studentenbeleid.
- Is stipt en nauwkeurig in het uitvoeren van de zorgen.
- Parameters kunnen nemen.
- Lichaamshouding kunnen ondersteunen.
- Hulp bieden bij uitscheiding, zelfspoelsysteem.
- Leert noden van de patiënt aanvoelen en kan zich inleven in diens situatie.

5.2 Doelstellingen gericht op integratie in het verpleegmilieu

De nodige zelfkennis ontwikkelen:

- Bewust zijn van eigen fysieke conditie en weerstand.
- Bewust zijn van eigen denken, voelen en reageren.
- Bewust zijn van eigen mogelijkheden en beperkingen.

Kiezen voor een open houding:

- Contacten niet uit de weg gaan.
- Ontvankelijk zijn voor respect, begrip, empathie.

Positief benaderen van onderlinge verschillen:

- Verschillen tussen mensen respecteren en ervan leren.

- Houding en handelen afstemmen op de hulpvrager.

Sociabiliteit in de werksfeer nastreven:

- Bereidheid tot inzet: beschikbaarheid, aanvaarding van taken.
- Gevoelig zijn voor samenwerking, voor teamgeest.
- Beleefdheid, tact en fijngevoeligheid in omgang.

Zelfstandigheid en initiatief tonen:

- Blijk geven van persoonlijke interesse.
- Bereidheid tot handelen, niet enkel 'ondergaan'.
- Om verduidelijking vragen, standpunt durven verdedigen op een tactvolle wijze.

Verantwoordelijkheidszin tonen:

- Stiptheid in het nakomen van afspraken.
- Nauwkeurigheid in het uitvoeren van opdrachten.
- Eerlijkheid en oprechtheid in gedrag en handelen.

Beroepsgeheim respecteren:

- Discreet in verband met informatie waarvan kennis werd genomen.

5.3 Doelstellingen gericht op begeleiding en vooruitgang

Het is de verantwoordelijkheid van de student om het eigen leerproces in handen te nemen. We verwachten dan ook dat je:

- Persoonlijke stagedoelen formuleert en meedeelt.
- Verruimt zijn theoretische en praktische kennis. Leert informatie vragen en opzoeken bij niet gekende situaties, problemen en zorgtoediening.
- Ontwikkelt aandacht voor het opdoen van informatie en het stellen van vragen die een hogere denkactiviteit veronderstellen.
- Overlegt met begeleiders.
- Zelf vraagt om feedback over het eigen handelen.
- Bespreekt met de begeleiders wanneer de stage anders verloopt dan verwacht.
- Bespreekt met de begeleiders wanneer de gestelde doelen niet bereikt worden.
- Zelf aangeeft op welke vlakken je (extra) begeleiding nodig hebt.
- Feedback meeneemt en hier mee aan de slag gaat.
- Geregeld reflecteert over eigen gedrag, handelen en ervaringen.
- Steeds zelf een evaluatie maakt van je stagedoelen en activiteiten van de dag en hierbij sterke en minder sterke punten aankaart.

6. Eerste stagedag

Eerste jaar studenten starten de eerste stagedag om 9u een het onthaal. Je wordt onthaald en rondgeleid door de begeleidingsverpleegkundige. Ze toont je de kleedkamers en een korte rondleiding in het ziekenhuis.

2^e en 3 jaar studenten starten de eerste stagedag om 7u op de afdeling of anders afgesproken met de mentoren. Je kleedt je deze eerste dag om op de afdeling. Om 13 uur word je aan het onthaal ontvangen door de begeleidingsverpleegkundige. Zij toont je de kleedkamers en een korte rondleiding in het ziekenhuis.

Ook zal je inloggegevens ontvangen voor de computer en om met KWS (digitale patiëntendossiers) te kunnen werken. Je voorziet zelf je eigen **uniform** en **hangslot** voor je kleedkastje.

De dienstregeling voor studenten ligt ter inzage in de map waar ook de dienstregeling van het personeel te vinden is. Je kan de studentenplanning ook terugvinden op het bord in de open wacht. Elke shift wordt bepaald wie welke patiënten volgt. Dit gebeurt steeds in samenspraak met de vroedvrouw.

Shiften:

V: 07.00 - 15.21 (-45min pauze)

A: 13.54 - 22.00 (-30min pauze)

D3: 09.00 - 17.21 (-45min pauze)

N: 21.45 - 07.15

Het is altijd fijn als je een **foto** met je naam omhoog hangt in de open wacht. Verder verwachten we van je dat je je steeds zelf **voorstelt** aan collega-vroedvrouwen en artsen. Bij aanvang van elke shift maak je je **doelstellingen** kenbaar aan de vroedvrouw waar je mee samenloopt die dag. Geef zeker ook tijdig **evaluatiefiches** van school af, zodat deze voor het einde van de shift ingevuld en overlopen kunnen worden.

.....

.....

.....

.....

.....

